

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : नोवेंबर - २०२३

चतुर्थ सत्र

विषय : समाजकार्य पद्धती: गटकार्य (25 CP 402)

दिनांक : २५/११/२०२३

गुण: ६०

वेळ: दु. २.०० ते ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. (१०)

१. सामाजिक गटकार्य ही समाजकार्याची ..... आहे.
अ) पद्धती   ब) साधन   क) तंत्र   ड) प्रक्रिया
२. गट हा ..... च्या प्रश्नांसाठी तयार झालेला असतो.
अ) कुटुंब   ब) गट   क) व्यक्ती   ड) समुदाय
३. गटांतर्गत ..... हे कार्याची विभागणी करण्याचा चांगला मार्ग आहे.
अ) करणे   ब) पुढाकार   क) काम करणे   ड) अभिनय करणे
४. सामाजिक कटकार्य व्यक्तीला त्यांच्या ..... क्रिया वृद्धींगत करण्यास मदत करते.
अ) सामाजिक   ब) गट   क) कुटुंब   ड) वैयक्तिक
५. सामाजिक गट कार्य ही मनोसामाजिक ..... आहे.
अ) वृत्ती   ब) प्रक्रिया   क) यंत्रणा   ड) उपक्रम
६. गट हा गटातील प्रत्येक व्यक्तीच्या इच्छा व गरजा पूर्ण करतो.
अ) सामाजिक   ब) गट   क) कुटुंब   ड) वैयक्तिक
७. स्वयंसेवी संस्था आणि समुदायातील ..... उपयोग करणे हे गटकार्याचे कौशल्य आहे.
अ) संसाधने   ब) प्रश्न   क) समस्या   ड) गतीमाने
८. गटकार्य हे ..... गटांबरोबर केले जाते.
अ) प्राथमिक   ब) बंदीस्त   क) खुला   ड) वरील सर्व
९. गटकार्य हे ..... बाबत भाष्य करण्याचा एक दुसरा मार्ग आहे.
अ) वैयक्तिक कार्य   ब) गटकार्य   क) समुदाय कार्य   ड) संघकार्य
१०. गट कार्यकर्त्यांद्वारे गटसदस्यांनी परस्परांना ..... करून मदत केली पाहिजे.
अ) प्रोत्साहन   ब) प्रेरणा   क) उत्थान   ड) मार्गदर्शन

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)

- १) गट निर्मिती म्हणजे काय ? योग्य उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करा.
२) गटकार्यकर्त्यांचे उद्देशपूर्ण सहसंबंधाचे तत्व योग्य उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करा.
३) भारतातील सामाजिक गटकार्याचा इतिहास लिहा.
४) गट गतीमाने महत्त्व व संकल्पना नमूद करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (१५)

- १) गटांचे प्रकार - निबंध लिहा.
२) शाळाबाह्य मुलांसाठी गटकार्य प्रक्रियेची उपयोगिता स्पष्ट करा.
३) योग्य उदाहरणासह गटाची वैशिष्ट्ये नमूद करा.

प्र.४. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

- १) गटकार्याचे उद्देश
२) विशेष उद्देशाचे तत्व
३) गटनियंत्रण करणे
४) गटाचे मूल्यमापनाचे तत्व

Sub : Method of Social Work: Group Work (25 CP 402)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. Social group work is a..... of social work.
a) Method   b) Tool   c) Technique   d) Process
2. A group is composed of .....with their own problem.
a) Family   b) Group   c) Individual   d) Community
3. ..... in groups is often presented as a good way of dividing work.
a) Doing   b) Leading   c) Working   d) Acting
4. Social Group Work helps individuals to enhance their ..... functioning.
a) Social   b) Group   c) Familial   d) Individual
5. Social Group work is a psychosocial .....
6. A group fulfill the ..... desires and need of each individual in the group.
a) Social   b) Group   c) Familial   d) Individual
7. Using Agency and Community..... is the skill of group worker.
a) Resources   b) Issues   c) Problems   d) Dynamics
8. Group work is carried with ..... group.
a) Primary   b) closed   c) Open   d) all of above
9. Group work is just another way of talking about .....
10. The group members must be ..... to help themselves by the group worker.
a) Encourage   b) Inspire   c) Uplift   d) Guided

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) What is Group Norming? Explain it with the suitable example.
- 2) Explain Principle of Purposeful Group Worker Relationship with suitable example.
- 3) Write the history of Social Group Work in India.
- 4) State the importance of concept of Group Dynamics.

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Write an essay on ‘Types of Group’
- 2) Explain the application of group work process for out of school children.
- 3) State the characteristics of group with suitable example.

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Objectives of Group Work
- 2) Principle of Specific objective
- 3) Group Storming
- 4) Principle of Group Evaluation
